

Atbalsta samazinājums

Publicēts: 18.07.2022.

Atbalsta samazinājums [↗](#)

Pēc visām nepieciešamajām pārbaudēm tiks aprēķināta atbalsta summa. Atbalsts tiks izmaksāts līdz nākamā gada 30.jūnijam un pretendentiem tiks nosūtīts LAD gala lēmums par atbalsta piešķiršanu, kur būs norādīta aprēķinātā atbalsta summa un sniegts šī aprēķina pamatojums.

Atbalsta summa ir atkarīga no:

- atbalsta veida, uz kuru pretendē;
- platības, kura pieteikta atbalstam vai lauksaimniecības dzīvnieku skaita;
- atbalstam deklarētajiem kultūraugiem, kas tiek audzētas apsaimniekotajā LIZ;
- iespējamajiem atbalsta apjoma samazinājumiem;
- atbalsta likmes, kura tiek noteikta par 1 ha attiecīgā kultūrauga vai par konkrēto dzīvnieku.

Atbalsta apjoma samazinājumi:

1.Par atbalsta saņemšanas nosacījumu neievērošanu:

1.1. [Par platības pārdeklarāciju](#) katrā platību atbalsta veidā rēķina kultūraugu grupu līmenī (t.i., par platībām, par kurām saņem tādu pašu likmi).

1.1. Atbalsta apjoma samazinājums par platības pārdeklarāciju

1.1.1. Platības pārdeklarācija - BSA pār platībām (SAP, SKC, SSK, SSA, SLS, SMI, SVR, SDA, SAU), BLA un Agrovides maksājumiem (BDUZ, VSMD, SVIN, RLZP):

Deklarētās un noteiktās platības starpība	Piemērojamais sods
Līdz 3,00 %, bet ne vairāk par 2 ha	nepiemēro samazinājumu
3,01 % - 20,00 % vai vairāk par 2 ha	atbalsta samazinājums vienāds ar pārdeklarētās platības divkārtu apjomu
20,01 % - 50,00 %	atbalstu nepiešķir
vairāk par 50,00 %	atbalstu nepiešķir, kā arī tiek aprēķināta trīsgadīgā sankcija

1.1.2. Platības pārdeklarācija - VPM, JAL, NIM

Deklarētās un noteiktās platības starpība	Sods
0% - 3,00 %, bet ne vairāk par 2 ha	nepiemēro samazinājumu
No 3,01 % vai vairāk par 2 ha	pārdeklarētie ha x 1,5, bet nepārsniedzot deklarēto platību Arī pēc jaunās sodu sistēmas var izveidoties trīsgadīgā sankcija. Ja to nevarēs segt no kārtējā gada maksājumiem, to ieturēs 3 gadu laikā no turpmākajiem maksājumiem.

"Dzeltenā kartīte" ir soda samazinājums par 50% par pirmo konstatēto pārdeklarāciju VPM, JAL vai NIM, ja pārdeklarētā platība ir lielāka par 3% vai 2 ha, bet nepārsniedz 10%:

"Dzeltenās kartītes" piemērošana:

"dzeltenu kartīti" piešķir tikai vienu reizi;

pārdeklarāciju rēķina vienas shēmas ietvaros;

ja nākamajā gadā atkārtoti konstatēs pārdeklarāciju tam pašam atbalsta veidam, tad sodu piemēros pilnā apmērā un lauksaimniekam būs jāatmaksā arī iepriekšējā gadā neieturētais sods;

ja pārdeklarāciju atkārtoti konstatēs tikai aiznākamajā gadā, lauksaimniekam nebūs jāatmaksā "dzeltenās kartītes" ietvaros nepiemērotais sods.

Detalizēta informācija par atbalsta apjoma samazinājumiem saistībā ar [pārdeklarācijām](#).

1.2. ZAL maksājuma samazinājuma aprēķins

Nosacījums	Samazinājums (S), ha
Kultūraugu dažādošana	
Nav izpildīts galvenā kultūrauga nosacījums, ja jānodrošina vismaz 2 kultūraugi	$S_1 = (A - B) * 2$
Nav izpildīts galvenā kultūrauga nosacījums, ja jānodrošina vismaz 3 kultūraugi	$S_2 = (A - B)$
Nav izpildīts 2 galveno kultūraugu nosacījums, ja jānodrošina vismaz 3 kultūraugi	$S_3 = (C - D) * 5$
Ja trīs gadus (nav jābūt pēc kārtas) nav izpildīta KD prasība, tad ceturtajā gadā aprēķinātā KD samazinājuma platība jāreizina ar 2	$S_4 = (S_1) * 2$ vai $S_4 = (S_2 + S_3) * 2$
Ekoloģiski nozīmīga platība	
Nav izpildīts ENP nosacījums	$S_5 = (E - F) * 10$

Nosacījums	Samazinājums (S), ha
Ja trīs gadus (nav jābūt pēc kārtas) nav izpildīta ENP prasība, tad ceturtajā gadā aprēķinātā ENP samazinājuma platība jāreizina ar 2	$S_6 = S_5 * 2$
Aizsargājami ekoloģiski jutīgie ilggadīgie zālāji	
Ilggadīgo zālāju platības ir pārveidotas vai uzartas	$S_7 =$ pārveidotā/ uzartā platība

A – noteiktā platība galvenajam kultūraugam (ha); B – prasītā platība galvenajam kultūraugam (ha); C – noteiktā platība diviem galvenajiem kultūraugiem (ha); D – prasītā platība diviem galvenajiem kultūraugiem (ha); E – prasītā ENP platība (ha); F – noteiktā ENP platība (ha).

1.3. Zaļināšanas maksājuma samazinājums, ja netiek ievērota kultūraugu dažādošana un ENP izveidošana/ uzturēšana.

Starpība starp ZAL maksājumam noteikto platību un platību, kas aprēķināta pēc samazinājumu piemērošanas	Piemērojamais sods	Soda ierobežojumi 2022.gadā
0 % - 3,00 %, bet ne vairāk par 2 ha	nepiemēro samazinājumu	-
3,01 % - 20,00 % vai vairāk par 2 ha	atbalsta samazinājums, kas vienāds ar aprēķinātās platības divkārtšu apjomu	aprēķināto sodu daļa ar 4 un tas nedrīkst pārsniegt 25 % no platības, kas noteikta ZAL maksājumam
20,01 % - 50,00 %	atbalstu nepiešķir	
vairāk par 50,00 %	atbalstu nepiešķir, kā arī tiek aprēķināts papildu sods	

1.4. Samazinājums par dzīvnieku pārdeklarāciju

Konstatētās neatbilstības	Neatbilstošo dzīvnieku procentuālā daļa	Atbalsta apjoma samazinājums
No 1 līdz 3 dzīvniekiem, kas identificējami	% daļa = neatbilstošo dzīvnieku skaits / atbilstošo dzīvnieku skaits	samazinājumu nepiemēro
	līdz 20.00 %	par aprēķināto neatbilstošo dzīvnieku procentuālo daļu

Konstatētās neatbilstības	Neatbilstošo dzīvnieku procentuālā daļa	Atbalsta apjoma samazinājums
Vairāk nekā 3 dzīvniekiem, kas identificējami vai vismaz 1 dzīvniekam, kas nav identificējams	no 20.01 līdz 30.00 %	par divkārtu aprēķināto neatbilstošo dzīvnieku procentuālo daļu
	no 30.01 % līdz 50.00 %	atbalstu nepiešķir
	vairāk par 50.00 %	atbalstu nepiešķir, kā arī tiek aprēķināta trīsreizīgā sankcija

2. Par novēlotu Vienotā iesnieguma iesniegšanu pēc kārtējā gada 23.maija, bet ne vēlāk kā līdz 15.jūnijam tiek piemērots 1% atbalsta samazinājums par katru nokavēto darba dienu. Samazinājumu sāk piemērot jau ar 24.maiju.

(2022.g. termiņš Vienotā iesnieguma iesniegšana bez samazinājuma piemērošanas ir 23.maijs, sākot ar 24.maiju piemēro attiecīgo samazinājuma %.)

3. Par visu apsaimniekoto LIZ platību nedeklarēšanu:

Nedeklarētās platības apjoms (%)	Samazinājums
0% – 3,00% (ieskaitot)	netiek piemērots
3,01% – 30,00% (ieskaitot)	1% apmērā no atbalsta apjoma
30,01% – 50,00% (ieskaitot)	2% apmērā no atbalsta apjoma
Vairāk par 50%	3% apmērā no atbalsta apjoma

4. Par LAP nosacījumu pārkāpumiem:

Piemēram: *Ja pasākuma "Bioloģiskā lauksaimniecība" nozarei vai jomai (piemēram, lopkopības jomas piena lopkopības nozarē) tiks noteikts atkārtots pārejas periods, kārtējā gadā atbalsts tiks atteikts par 5%.*

5. VPM samazinājums:

VPM summai, ko lauksaimniekam attiecīgajā kalendārajā gadā paredzēts piešķirt un kas pārsniedz 150 000 EUR, piemēro samazinājumu. Samazinājumu 5 % apmērā piemēro summas daļai, kas pārsniedz 150 000 EUR.

Lauksaimniekiem ir iespēja līdz 01.10.2022. LAD iesniegt deklarāciju par iepriekšējā gadā izmaksātajām darba algām, kas saistītas ar lauksaimniecisko darbību, kā arī algas nodokli, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu un attiecīgo summu atskaitīt no aprēķinātā VPM, tādējādi daļēji vai pilnībā izvairoties no VPM samazinājuma.

VPM samazinājuma atvieglojumu piemēro tikai par to summu, ko veido darba algas, kas izmaksātas par lauksaimniecisko darbību. Tādēļ saimniecībā jāveic grāmatvedības uzskaitē, kurā nodrošina:

atsevišķu darbinieku darba laika uzskaiti saistībā ar lauksaimnieciskās darbības veidiem;

informāciju par darba algu aprēķinu, t.sk. piemēroto algas likmi lauksaimnieciskās un nelauksaimnieciskās darbības veikšanai;

uzskaiti par faktiski izmaksāto darba algu iepriekšējā kalendarajā gadā;

uzskaiti par iedzīvotāju ienākuma nodokli, valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu.

Ja nodarbinātā pienākumi saistīti gan ar lauksaimniecisko, gan ar nelauksaimniecisko darbību, tā darba algai piemērojamos atvieglojumus aprēķina proporcionāli darba algas apmēram par katru darbības veidu.

Piemērs VPM samazinājums

Atbalsts	Aprēķinātais VPM, EUR	VPM SAMAZINĀJUMS		VPM pēc samazinājuma piemērošanas, EUR
summa EUR, kas pārsniedz 150 000 EUR un kurai jāpiemēro samazinājums	VPM 5% samazinājums, EUR			
VPM	200 000	200 000 - 150 000 = 50 000	50 000 x 5% = 2500	200 000 - 2500 = 197 500

6. Par SA neatbilstībām:

Par kalendārā gada ietvaros konstatētu SA neatbilstību, to izvērtējot, piemēro atbalsta apjoma samazinājumu kārtējā gada Vienotajam iesniegumam vai izsaka brīdinājumu. Ikvienu pārkāpumu vērtē pēc četriem pamatkritērijiem. Aprēķinot samazinājumus vai summas, kas netiks piešķirtas, ņem vērā konstatētas neatbilstības nopietnību, apjomu, pastāvīgumu un atkārtotanos.

Konstatētais pārkāpums	Atbalsta samazinājums, %
Konstatētais pārkāpums pirmajā reizē	pēc izvērtējums - 1 %, 3 %, vai 5 %
Atkārtoti konstatēts pārkāpums trīs gadu laikā ¹⁾	līdz 15 % (iepriekš piemērotais samazinājums x 3)
Tīšs pārkāpums ²⁾	20 % līdz 100 % (ārkārtējos gadījumos pretendents nebūs tiesības saņemt atbalstu arī nākamajā gadā)

¹⁾ turpmāku prasības neievērošanu uzskatīs par tīšu pārkāpumu;

2) pārkāpums, kurš rada apdraudējumu sabiedrības un dzīvnieku veselībai un kura dēļ trešajām personām rodas finansiāli zaudējumi vai papildus izmaksas, lai novērstu pārkāpuma sekas.

7. Finanšu disciplīna:

Finanšu disciplīna ir ieturējums, ko ietur no ES tiešo maksājumu summas, lai ES līmenī izveidotu rezervi krīzes situācijām lauksaimniecības nozarē. ES Komisijai vēlākais līdz kārtējā gada 1.decembrim jānosaka pielāgotā tiešo maksājumu korekcijas likme. Rezerves summa, kas netiks izmantota, tiks atgriezta tiem lauksaimniekiem, kuru summām piemēroja finanšu disciplīnu kārtējā gadā.

2021.gadā tika noteikta korekcijas likme 1,658907 % un tā attiecās uz tiešo maksājumu saņēmēju summām (neatskaitot SA sankcijas), kas pārsniedza 2000 EUR.

Piemērs:

Atbalsts	Aprēķinātais atbalsts, EUR	FINANŠU DISCIPLĪNA		Izmaksājamo atbalsts, EUR
Summa EUR, kas pārsniedz 2 000 EUR un kurai jāpiemēro finanšu disciplīna	Summa, par kādu jāsamazina ES TM, EUR			
ES TM	7 000	7 000 - 2 000 = 5 000	5 000 * 1,658907 % % = 82,95	7 000 - 82,95 = 6 917,05

8. VPM lineārais samazinājums

2021.gadā VPM likmei tiek piemērots lineārā samazinājuma koeficients.

VPM tas tika noteikts 0.9913 apmērā, attiecīgi VPM likme pēc lineārā samazinājuma koeficienta piemērošanas ir 95.73975 EUR/ha (96.58 x 0.9913).

Samazinājumu likmes

Atsevišķiem atbalsta veidiem maksājums tiek samazināts, piemērojot samazinājuma koeficientu, ja kārtējā gadā valsts līmenī tiek pārsniegts pieejamais finansējums vai noteikts references apjoms. Samazinājuma koeficienti tiek publicēti "[Latvijas Vēstnesī](#)" un LAD mājas lapā.

Pārdeklarācijas samazinājums

1. Platības pārdeklarācijas samazinājums

1.1. Atbalsta veidiem - BSA par platībām (SAP, SKC, SSK, SSA, SLS, SMI, SVR, SDA, SAU), BLA un Agrovides maksājumiem (BDUZ, VSMD, SVIN, RLZP) saglabājas līdzšinējā sodu sistēma par platību pārdeklarāciju.

Deklarētās un noteiktās platības (pārdeklarētās platības) starpība	Piemērojamais sods
Līdz 3,00 %, bet ne vairāk par 2 ha	nav
No 3,01 % līdz 20,00 % vai vairāk par 2 ha	pārdeklarētie ha x 2
No 20,01 % līdz 50,00 %	atbalstu nepiešķir
Vairāk par 50,01 %	atbalstu nepiešķir, ka arī tiek aprēķinātā trīsgadīgā sankcija (pārdeklarētā platība x likme)

1.1.1. piemērs: noteiktās platības samazinājums par pārdeklarētās platības divkārtu apjomu

SVR deklarētā platība	100 ha
Pārbaudē uz vietas faktiski noteiktā platība	90 ha
Pārdeklarētā platība = (deklarētā platība - noteiktā platība)	100 ha - 90 ha = 10 ha
Pārdeklarētās platības procentuālā daļa = (deklarētā platība - noteiktā platība) / noteiktā platība	10 / 90 x 100% = 11,11%
Pārdeklarētās platības apjoms ir 11,11%, kas ir lielāks par 3%, bet nepārsniedz 20% un noteiktā platība tiek samazināta par pārdeklarētās platības divkārtu apjomu	2 x 10 ha = 20 ha
Apmaksātās platības aprēķins	90 ha - 20 ha = 70 ha
SVR apjoms, ja SVR likme ir 20 EUR/ ha	70 ha x 20 EUR = 1400 EUR

1.1.2. piemērs: Trīsgadīgās sankcijas piemērošana

SVR deklarētā platība	180 ha
Pārbaudē uz vietas faktiski noteiktā platība	110 ha
Pārdeklarētā platība	180 ha - 110 ha = 70 ha
Pārdeklarētās platības procentuālā daļa = (deklarētā platība - noteiktā platība) / noteiktā platība	70 / 110 x 100 % = 63,64 %

Pārdeklarētās platības apjoms ir 63,64%, kas ir lielāks par 50% un kārtējā gadā atbalstu nepiešķir, kā arī tiek aprēķināta soda sankcija

Soda sankcijas aprēķins, ja SVR likme ir 20 EUR/ha

70 ha x 20 EUR = 1400
EUR

Atbalsta pretendentam noteiktā trīsgadīgā sankcija tiks ieturēta trīs kalendāro gadu laikā no turpmākajiem maksājumiem un kopējā ieturētā summa nepārsniegs noteiktās trīsgadīgās sankcijas apmēru, t.i., 1400 EUR

1.2. Savukārt atbalsta veidiem - VPM, JAL un NIM tiek ieviesta jauna sistēma par platību pārdeklarāciju.

Deklarētās un noteiktās platības (pārdeklarētās platības) starpība	Sods
Līdz 3,00 %, bet ne vairāk par 2 ha	nav
No 3,01 % vai vairāk par 2 ha	pārdeklarētie ha x 1,5, bet nepārsniedzot deklarēto platību Arī pēc jaunās sodu sistēmas var izveidoties trīsgadīgā sankcija. Ja to nevarēs segt no kārtējā gada maksājumiem, to ieturēs 3 gadu laikā no turpmākajiem maksājumiem

Atbalstiem VPM, JAL vai NIM ir paredzēts soda samazinājums par pirmo konstatēto pārdeklarāciju, ja tā ir robežās no 3,01% līdz 10% - "dzeltenā kartīte":

"dzeltenu kartīti" piešķir tikai vienu reizi;

pārdeklarāciju rēķina vienas shēmas ietvaros: iespējams, ka vienā gadā "dzeltenā kartīte" tiek piešķirta VPM, bet nākamajā gadā – JAL;

piešķirot "dzeltenu kartīti", aprēķināto sodu samazina par 50% par pirmo konstatēto pārkāpumu attiecīgajam atbalsta veidam ([skat. 1.2.1.piemēru](#));

ja nākamajā gadā atkārtoti konstatē pārdeklarāciju tam pašam atbalsta veidam, tad sodu piemēros pilnā apmērā un lauksaimniekam būs jāatmaksā arī iepriekšējā gadā neieturētais sods ([skat. 1.2.2.piemēru](#)).

ja pārdeklarāciju atkārtoti konstatēs tikai aiznākamajā gadā, tad lauksaimniekam nebūs jāatmaksā "dzeltenās kartiņas" ietvaros nepiemērotais sods;

ja pārdeklarācija ir lielāka par 10 %, tad "dzeltenu kartīti" nepiemēro;

arī pēc jaunās sodu sistēmas lauksaimniekam var izveidoties parāds. Ja parādu nevarēs segt no kārtējā gada maksājumiem, tas tiks ieturēts 3 gadu laikā no turpmākajiem maksājumiem ([skat. 1.2.3.piemēru](#)).

1.2.1. piemērs: VPM pārdeklarācija konstatēta pirmo reizi:

VPM deklarētā platība	10 ha
Noteiktā platība	9,2 ha

Pārdeklarētā platība = (deklarētā platība - noteiktā platība)	10 ha - 9,2 ha = 0,8 ha
Pārdeklarētās platības procentuālā daļa = (deklarētā platība - noteiktā platība) / noteiktā platība	0,8 / 9,2 x 100% = 9 %

Vecās un jaunās sodu sistēmas salīdzinājums	
VPM pārdeklarācijas sankcijas aprēķins 2015.gadā	VPM pārdeklarācijas sankcijas aprēķins 2021.gadā (piemērojot "dzeltēno kartīti")
0,8 ha x 2 = 1,6 ha	0,8 ha x 1,5 = 1,2 ha x 50 % = 0,6 ha
Apmaksātās platības aprēķins: 9,2 ha - 1,6 ha = 7,6 ha	Apmaksātās platības aprēķins: 9,2 ha - 0,6 ha = 8,60 ha

1.2.2. piemērs: VPM pārdeklarācija konstatēta atkārtoti

VPM deklarētā platība	10 ha
Noteiktā platība	9,5 ha
Pārdeklarētā platība = (deklarētā platība - noteiktā platība)	10 ha - 9,5 ha = 0,5 ha
Pārdeklarētās platības procentuālā daļa = (deklarētā platība - noteiktā platība) / noteiktā platība	0,5 / 9,5 x 100 % = 5 %

Vecās un jaunās sodu sistēmas salīdzinājums	
VPM pārdeklarācijas sankcijas aprēķins 2015.gadā	VPM pārdeklarācijas sankcijas aprēķins 2021.gadā ("dzeltēno kartīti" atkārtoti nepiemēro)
0,5 ha x 2 = 1 ha	0,5 ha x 1,5 = 0,75 ha
Apmaksātās platības aprēķins: 9,5 ha - 1 ha = 8,5 ha	Apmaksātās platības aprēķins: 9,5 ha - 0,75 ha = 8,75 ha jātmaksā 2020.gadā neieturētais administratīvais sods par 0,6 ha

1.2.3. piemērs: liela VPM pārdeklarācija

VPM deklarētā platība	10 ha
Noteiktā platība	4 ha
Pārdeklarētā platība = (deklarētā platība - noteiktā platība)	10 ha - 4 ha = 6 ha
Pārdeklarētās platības procentuālā daļa = (deklarētā platība - noteiktā platība) / noteiktā platība	$6 / 4 \times 100 \% = 150 \%$

Vecās un jaunās sodu sistēmas salīdzinājums	
VPM pārdeklarācijas sankcijas aprēķins 2015.gadā	VPM pārdeklarācijas sankcijas aprēķins 2021.gadā
Atbalstu nepiešķir	Atbalstu nepiešķir
soda sankcijas aprēķins:	soda sankcijas aprēķins:
6 ha x likme	4 ha - 6 ha x 1,5 = -5 ha x likme

2. Samazinājums par dzīvnieku pārdeklarāciju

Konstatētās neatbilstības	Neatbilstošo dzīvnieku procentuālā daļa	Atbalsta apjoma samazinājums
No 1 līdz 3 dzīvniekiem	% daļa = neatbilstošo dz. skaits / atbilstošo dz. skaits	samazinājumu nepiemēro
Vairāk nekā 3 dzīvniekiem	līdz 20,00%	par aprēķināto neatbilstošo dzīvnieku procentuālo daļu
	no 20,01 līdz 30,00%	par divkārtu aprēķināto neatbilstošo dzīvnieku procentuālo daļu
	no 30,01 līdz 50,00%	atbalstu nepiešķir
	vairāk par 50,00%	atbalstu nepiešķir, kā arī tiek aprēķināta trīsgadīgā sankcija

2.1.piemērs: ja neatbilstības konstatētas ne vairāk kā trim dzīvniekiem

Kopējais deklarēto dzīvnieku skaits	5
Atbilstošo dzīvnieku skaits	3

Neatbilstošo dzīvnieku skaits	2
Neatbilstošo dzīvnieku procentuālās daļas aprēķins = neatbilstošo dzīvnieku skaits / atbilstošo dzīvnieku skaits	$2 / 3 \times 100 = 66,67 \%$
Atbalsta apjoms pirms samazinājuma, ja likme ir 100 EUR par dzīvnieku	$3 \times 100 \text{ EUR} = 300 \text{ EUR}$
Ja neatbilstības konstatētas uz ne vairāk kā trim dzīvniekiem, atbalsta apjomu samazina par aprēķināto neatbilstošo dzīvnieku procentuālo daļu	
Atbalsta apjoms = (atbalsta apjoms pirms samazinājuma - (atbalsta apjoms pirms samazinājuma x 66.67 %))	$300 - (300 \times 66,67\%) = 300 - 200,01 = 99,99 \text{ EUR}$

2.2.piemērs: ja neatbilstības konstatētas vairāk nekā trim dzīvniekiem un iek aprēķināta trīsgadīgā sankcija

Kopējais deklarēto dzīvnieku skaits	11
Atbilstošo dzīvnieku skaits	7
Neatbilstošo dzīvnieku skaits	4
Neatbilstošo dzīvnieku procentuālās daļas aprēķins = neatbilstošo dzīvnieku skaits / atbilstošo dzīvnieku skaits	$4 / 7 = 57,14 \%$
Ja aprēķinātā neatbilstošo dzīvnieku procentuālā daļa pārsniedz 50%, tad atbalsts netiek piešķirts un tiek aprēķināts papildus sods - trīsgadīgā sankcija	
Trīsgadīgās sankcijas aprēķins, ja likme ir 100 EUR par dzīvnieku = (deklarēto dzīvnieku skaits - atbilstošo dzīvnieku skaits) x likme	$(11 - 7) \times 100 \text{ EUR} = 4 \times 100 \text{ EUR} = 400 \text{ EUR}$
Atbalsta pretendenta noteiktā trīsgadīgā sankcija tiks ieturētā trīs kalendāro gadu laikā no turpmākajiem maksājumiem un kopējā ieturētā summa nepārsniegs noteiktās trīsgadīgās sankcijas apmēru, t.i., 400 EUR	

Zaļināšanas maksājuma samazinājums

Zaļināšanas (ZAL) maksājuma samazinājums, ja netiek ievērota kultūraugu dažādošana, ekoloģiski nozīmīga platība (ENP) izveidošana / uzturēšana, ilggadīgo zālāju saglabāšana

Zaļināšanas maksājuma aprēķins, ja netiek ievērota kultūraugu dažādošana un ENP izveidošana/ uzturēšana

Starpība starp ZAL maksājuma noteikto platību un platību, kas aprēķināta pēc samazinājumu piemērošanas	Piemērojamais sods	Soda ierobežojumi 2022.gadā
0% - 3,00%, bet ne vairāk par 2 ha	nepiemēro samazinājumu	-

Starpība starp ZAL maksājumam noteikto platību un platību, kas aprēķināta pēc samazinājumu piemērošanas	Piemērojamais sods	Soda ierobežojumi 2022.gadā
3,01% - 20,00% vai vairāk par 2 ha	atbalsta samazinājums, kas vienāds ar aprēķinātās platību starpības divkārtu apjomu	aprēķināto sodu daļa ar 4 un tas nedrīkst pārsniegt 25% no platības, kas noteikta ZAL maksājumam
20,01% - 50,00%	atbalstu nepiešķir	
vairāk par 50,00%	atbalstu nepiešķir, kā arī tiek aprēķināts papildu sods	

Piemērs: Ja saimniecībā netiek nodrošināta ne kultūraugu dažādošanas prasība, ne ENP izveidošana/uzturēšana un starpība starp ZAL maksājumam noteikto platību un platību, kas aprēķināta pēc samazinājumu piemērošanas, ir lielāka par 50%, bet trīsgadīgā sankcija neizveidojas

1. Saimniecības raksturojums		
Kultūraugs	Noteiktā aramzemes platība	Noteiktā ENP
kvieši	76 ha	-
mieži	20 ha	-
bietes	4 ha	-
KOPĀ	100 ha	0 ha
2. ZAL prasību ievērošana		
ZAL prasība	Kultūraugu dažādošana	ENP
Nosacījums saimniecībai	vismaz 3 kultūraugi, kur galvenais ne vairāk kā 75% no noteiktās aramzemes, bet divi galvenie kultūraugi kopā ne vairāk kā 95% no noteiktās aramzemes	ENP jāatbilst vismaz 5% no noteiktās aramzemes
Izpilde saimniecībā	Galvenais kultūraugs ($\leq 75\%$): prasītā platība ≤ 75 ha; noteiktā platība = 76 ha (t.i. 76%)	prasītā ENP ≥ 5 ha; noteiktā ENP = 0 ha (0%)

	Divi galvenie kultūraugi kopā ($\leq 95\%$): prasītā platība ≤ 95 ha; noteiktā platība = 96 ha (t.i. 96%)	
	NAV IZPILDĪTA	NAV IZPILDĪTA
3. Platības noteikšana, kurā nav ievērota kultūraugu dažādošana un ENP izveidošana/uzturēšana		
Rādītājs	Kultūraugu dažādošana	ENP
Starpības aprēķins	galvenais kultūraugs: 76 ha - 75 ha = 1 ha divi galvenie kultūraugi: 96 ha - 95 ha = 1 ha	5 ha - 0 ha = 5 ha
Samazinājuma aprēķins	galvenais kultūraugs: 1 ha divi galvenie kultūraugi: 1 ha x koeficients 5 = 5 ha kopējais samazinājums: 6 ha	5 ha x koeficients 10 = 50 ha
4. ZAL platības samazinājuma aprēķins		
4.1. ZAL platība pirms samazinājuma piemērošanas (1)		100 ha
samazinājums par kultūraugu dažādošanas neievērošanu		6 ha
samazinājums par ENP prasības neievērošanu		50 ha
4.2. ZAL platība pēc samazinājuma piemērošanas (2)		44 ha
4.3. Starpība starp platībām (1) un (2)		56 ha
4.4. Starpība ir lielāka par 50%		$56 \text{ ha} / 44 \text{ ha} \times 100 = 127 \%$
5. Administratīvā soda aprēķins:		
5.1. Administratīvais sods (atbalsta nemaksāšana)		44 ha
5.2. Papildu sods (aprēķinātā starpība)		56 ha
5.3. MAX administratīvais sods 2020.gadā (tas nevar pārsniegt 25% no platības (1) ,t.i., nevar pārsniegt 100 ha x 25% = 25 ha)		$(44 \text{ ha} + 56 \text{ ha}) / 4 = 25 \text{ ha}$
6. ZAL maksājuma platības aprēķins		
6.1. Platība, par kuru bija tiesības pretendēt uz ZAL maksājumu (t.i. ZAL platība pēc samazinājuma piemērošanas (2))		44 ha

6.2. MAX administratīvais sods 2020.gadā	- 25 ha
6.3. ZAL maksājuma platība	19 ha
7. ZAL maksājums lauksaimniekam, ja atbalsta likme ir 45 EUR/ ha	19 ha x 45 EUR = 855 EUR

II Piemērs: Ja saimniecībā nepieciešami vismaz 3 kultūraugi un ENP, bet netiek nodrošināta ne kultūraugu dažādošanas prasība, ne ENP izveidošana/uzturēšana un starpība starp ZAL maksājumam noteikto platību un platību, kas aprēķināta pēc samazinājumu piemērošanas, ir lielāka par 50% un jāpiemēro trīsgadīgā sankcija

1. Saimniecības raksturojums		
Kultūraugs	Noteiktā aramzemes platība	Noteiktā ENP
kvieši	120 ha	Dīķi 1 ha x koeficients 1,5 = 1,5 ha
KOPĀ	120 ha	1,5 ha
2. ZAL prasību ievērošana		
ZAL prasība	Kultūraugu dažādošana	ENP
Nosacījums saimniecībai	vismaz 3 kultūraugi, kur galvenais ne vairāk kā 75% no noteiktās aramzemes, bet divi galvenie kultūraugi kopā ne vairāk kā 95% no noteiktās aramzemes	ENP jāatbilst vismaz 5% no noteiktās aramzemes
Izpilde saimniecībā	Galvenais kultūraugs ($\leq 75\%$): prasītā platība ≤ 90 ha; noteiktā platība = 120 ha (100 %)	prasītā ENP ≥ 6 ha; noteiktā ENP = 1,5 ha (1,25 %)
	Divi galvenie kultūraugi kopā ($\leq 95\%$): prasītā platība ≤ 114 ha; noteiktā platība = 120 ha (100%)	
	NAV IZPILDĪTA	NAV IZPILDĪTA
3. Platības noteikšana, kurā nav ievērota kultūraugu dažādošana un ENP izveidošana/uzturēšana		
Rādītājs	Kultūraugu dažādošana	ENP
Starpības aprēķins	galvenais kultūraugs: 120 ha - 90 ha = 30 ha divi galvenie kultūraugi: 120 ha - 114 ha = 6 ha	6 ha - 1,5 ha = 4,5 ha

Samazinājums aprēķins	galvenais kultūraugs: 30 ha divi galvenie kultūraugi: 6 ha x koeficients 5 = 30 ha kopējais samazinājums: 60 ha	4,5 ha x koeficients 10 = 45 ha
4. ZAL platības samazinājuma aprēķins		
4.1. ZAL platība pirms samazinājuma piemērošanas (1)		120 ha
samazinājums par kultūraugu dažādošanas neievērošanu		60 ha
samazinājums par ENP prasības neievērošanu		45 ha
4.2. ZAL platība pēc samazinājuma piemērošanas (2)		15 ha
4.3. Starpība starp platībām (1) un (2)		105 ha
4.4. Starpība ir lielāka par 50%		105 ha / 15 ha x 100 = 700 %
5. Administratīvā soda aprēķins:		
5.1. Administratīvais sods (atbalsta nemaksāšana)		15 ha
5.2. Papildu sods (aprēķinātā starpība)		105 ha
5.3. MAX administratīvais sods 2020.gadā (tas nevar pārsniegt 25% no platības (1), t.i., nevar pārsniegt 120 ha x 25% = 30 ha)		(15 ha + 105 ha) / 4 = 30 ha
6. ZAL maksājuma platības aprēķins		
6.1. Platība, par kuru bija tiesības pretendēt uz ZAL maksājumu (t.i. ZAL platība pēc samazinājuma piemērošanas (2))		15 ha
6.2. MAX administratīvais sods 2020.gadā		- 30 ha
6.3. ZAL maksājuma platība		- 15 ha
7. Trīsgadīgās sankcijas aprēķins, ja likme ir 45 EUR/ha		- 15 ha x 45 EUR = - 675 EUR
<p>Ja sodu nevar segt no kārtējā gada maksājumiem, atbalsta pretendentam noteiktā trīsgadīgā sankcija tiks ieturēta trīs kalendāro gadu laikā no turpmākajiem maksājumiem un kopējā ieturētā summa nepārsniegs noteiktās trīsgadīgās sankcijas apmēru, t.i., 675 EUR.</p>		

Par SA neatbilstībām:

SA prasības lauksaimniekam ir jāievēro visa kalendārā gada laikā, līdz ar to maksājums var tikt samazināts par pārkāpumiem attiecīgajā kalendārajā gadā, kas konstatēti pirms lauksaimnieks iesniedzis attiecīgā gada maksājumu iesniegumu.

Par kalendārā gada ietvaros konstatētu SA neatbilstību, to izvērtējot, piemēro atbalsta apjoma samazinājumu kārtējā gada *Vienotajam iesniegumam* vai izsaka brīdinājumu. Ikvienu pārkāpumu vērtē pēc četriem pamatkritērijiem - aprēķinot samazinājumus vai summas, kas netiks piešķirtas, ņem vērā konstatētas neatbilstības nopietnību, apjomu, pastāvīgumu un atkārtošanas.

Konstatētais pārkāpums	Atbalsta samazinājums, %
Konstatētais pārkāpums pirmajā reizē	pēc izvērtējums - 1%, 3% vai 5%
Atkārtoti konstatēts pārkāpums trīs gadu laikā ¹⁾	līdz 15% (iepriekš piemērotais samazinājums x 3)
Tīšs pārkāpums ²⁾	20% līdz 100% (ārkārtējos gadījumos pretendents nebūs tiesības saņemt atbalstu arī nākamajā gadā)

1) turpmāku prasības neievērošanu uzskatīs pat tīšu pārkāpumu;

2) pārkāpums, kurš rada apdraudējumu sabiedrības un dzīvnieku veselībai un kura dēļ trešajām personām rodas finansiāli zaudējumi vai papildus izmaksas, lai novērstu pārkāpuma sekas.

1. Vienotā platības maksājuma (VPM) samazinājums:

VPM summai, ko lauksaimniekam attiecīgajā kalendārajā gadā paredzēts piešķirt un kas pārsniedz 150 000 EUR, piemēro samazinājumu. Samazinājumu 5% apmērā piemēro summas daļai, kas pārsniedz 150 000 EUR.

Piemērs VPM samazināšanai:

Atbalsts	Aprēķinātais VPM, EUR	VPM SAMAZINĀJUMS		VPM pēc samazinājuma piemērošanas, EUR
		summa, kas pārsniedz 150 000 EUR un kurai jāpiemēro samazinājums	VPM 5 % samazinājums, EUR	

VPM	200 000	200 000 - 150 000 = 50 000	50 000 x 5 % = 2 500	200 000 - 2500 = 197 500
-----	---------	----------------------------	-------------------------	-----------------------------

Lauksaimniekiem ir iespēja līdz 2022.gada 1.oktobrim LAD iesniegt deklarāciju par iepriekšējā gadā izmaksātajām darba algām, kas saistītas ar lauksaimniecisko darbību, kā arī algas nodokli, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu un attiecīgo summu atskaitīt no aprēķinātā VPM, tādējādi daļēji vai pilnībā izvairoties no VPM samazinājuma.

VPM samazinājuma atvieglojumu piemēro tikai par to summu, ko veido darba algas, kas izmaksātas par lauksaimniecisko darbību. Tādēļ saimniecībā jāveic grāmatvedības uzskaitē, kurā nodrošina:

atsevišķu darbinieku darba laika uzskaiti saistībā ar lauksaimnieciskās darbības veidiem;

informāciju par darba algu aprēķinu, t.sk. piemēroto algas likmi lauksaimnieciskās un nelauksaimnieciskās darbības veikšanai;

uzskaiti par faktiski izmaksāto darba algu iepriekšējā kalendārajā gadā;

uzskaiti par iedzīvotāju ienākuma nodokli, valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu.

Ja nodarbinātā pienākumi saistīti gan ar lauksaimniecisko, gan ar nelauksaimniecisko darbību, tā darba algai piemērojamos atvieglojumus aprēķina proporcionāli darba algas apmēram par katru darbības veidu.

2. Finanšu disciplīna:

Lai ES līmenī izveidotu rezervi krīzes situācijāmlauksaimniecības nozarē, tika ieviesta Finanšu disciplīna.

Finanšu disciplīna ir ieturējums, ko ietur no ES tiešo maksājumu summas, lai ES līmenī izveidotu rezervi krīzes situācijām lauksaimniecības nozarē. ES Komisijai vēlākais līdz kārtējā gada 1.decembrim jānosaka pielāgotā tiešo maksājumu korekcijas likme. Rezerves summa, kas netiek izmantota, tiek atgriezta tiem lauksaimniekiem, kuru summām piemēroja finanšu disciplīnu gan kārtējā, gan iepriekšējā gadā.

Korekcijas likme attiecas uz tiešo maksājumu saņēmēju summām (neatskaitot savstarpējās atbilstības sankcijas), kas pārsniedz 2 000 EUR.

2021.gadā tika noteikta korekcijas likme 1,658907 % un tā attiecās uz TM saņēmēju summām (neatskaitot SA sankcijas), kas pārsniedza 2 000 EUR.

Piemērs: Finanšu disciplīnas samazinājums 2021.gadā

Atbalsts	Aprēķinātais atbalsts, EUR	FINANŠU DISCIPLĪNA		Izmaksājamais atbalsts, EUR
		summa, kas pārsniedz EUR 2 000 un kurai jāpiemēro finanšu disciplīna	summa, par kādu jāsamazina ES TM, EUR	

ES TM	7 000	$7\,000 - 2\,000 = 5\,000$	$5\,000 * 1,658907\%$ $= 82,95$	$7\,000 - 82,95$ $= 6917,05$
-------	-------	----------------------------	------------------------------------	---------------------------------

<https://www.lad.gov.lv/lv/atbalsta-samazinajums>